

Datum: 2022-05-05
Handläggare: Linda Silander
Direktnr:
Diariernr: 2022.030 ÖN

Överförmyndarnämnden

Protokoll Länsstyrelsens inspektion avseende 2020

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden i Alingsås har fått allvarlig kritik riktad mot sig från tillsynsmyndigheten Länsstyrelsen i Västra Götaland avseende verksamhetsåret 2020. Detta efter inspektion som utfördes den 30 september 2021 med efterföljande sammanträde den 4 oktober. Kritiken omfattar följande brister som Länsstyrelsen funnit i några av de akter som granskats efter ett stickprovsurval:

- Beslut om förordnande av god man utan stöd i lag
- Bristande tillsyn över ställföreträdare
- Brister vid granskning av årsräkningar
- Bristande diarieföring och registerhållning
- Brister angående dokumentationsskyldigheten
- Brister gällande hantering av personuppgifter
- Ej iakttagen skyldighet att anmäla ändringar i nämndsammansättningen

Sammantaget finner Länsstyrelsen att kritik sedan i vart fall 2018 riktats mot överförmyndarnämnden i Alingsås kommun. Vad gäller passiv handläggning av ärenden har detta varit en återkommande brist. Att det vid årets inspektion framkommit ett beslut som saknar stöd i lag har Länsstyrelsen bedömt vara särskilt allvarligt. Därmed har Länsstyrelsen bedömt att nämnden förtjänar allvarlig kritik.

Länsstyrelsen bedömer att det inte föreligger skäl att följa upp vilka åtgärder som verksamheten vidtagit eller ska vidta med anledning av de påtalade bristerna. Inspektionen avslutas därmed.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningens bedömning är att vad som framkommit i Länsstyrelsens protokoll, samt vid sammanträdet den 4 oktober 2021, är korrekt och att det är relevant kritik som framförs.

Länsstyrelsens tillsynsroll utgör en viktig del i den kedja av myndigheter som har i uppdrag att bevaka en utsatt grups intressen i samhället. Generellt kan sägas att tillsynsuppdraget förtydligats och utvecklats på flera sätt de senaste åren. Både genom en mer aktiv tillsyn av överförmyndarna utförd av Länsstyrelsen, men också genom att högre krav ställs på överförmyndarna, som i sin tur har högre krav på ställföreträdarna.

Även om Länsstyrelsens inspektion avser verksamhetsåret 2020 har flera av de brister som påträffats inte inträffat under just det aktuella året. Det är ingen ursäkt för att de ändå förekommer. Det krävs dock ett omfattande arbete för att åtgärda brister bakåt i tiden. Vissa saker, såsom bristande diarieföring och handlingar i fel personakt, kan åtgärdas i efterhand.

Andra saker, såsom saknade handlingar eller felaktiga beslut, kan inte rättas till flera år senare. Vad gäller framtiden finns idag en helt annan organisation med tydliga rutiner och en nämnd som blivit mer aktiv i sin kontroll av verksamheten.

Många av de punkter som nämnden får kritik för har redan hanterats i och med nya rutiner i samband med att samverkan med Lerum inleddes 2021. Bland annat har flera vitesförelägganden för sena årsräkningar beslutats om av nämnden, en granskningsrutin med fokus på effektiv och kvalitativ granskning av årsräkningar har antagits, rutin för årliga kontroller av samtliga förordnade ställföreträdare finns och egen grundkurs för gode män kommer att erbjudas under 2022.

Vad gäller kritiken om bristande diarieföring och passiv handläggning kan bara konstateras att så har skett i de aktuella fallen. Med bättre struktur i verksamhetssystemet och rekrytering av en administratör finns redan nu bättre förutsättningar att diarieföra och hantera handlingar. Passiv handläggning hanteras bland annat genom tydliga rutiner för när en ställföreträdare bör entledigas från sitt uppdrag. Så har också skett i ett antal ärenden sedan det granskade året 2020.

Sammantaget finner förvaltningen att det är bra att Länsstyrelsen är noggranna vid sin tillsyn av överförmyndarna. Det är positivt att nämnden och verksamheten blir hårt granskade och att Länsstyrelsen genom sin kritik utmanar oss att bli ännu bättre.

Överförmyndarnämndens fokus är att den som har en ställföreträdare i Alingsås kommun ska kunna känna sig trygg med att den personen utför sitt uppdrag på ett kompetent och tillfredsställande sätt. Den som har god man, förvaltare eller förmyndare befinner sig i utsatt situation och ska inte behöva lida rättsförluster på grund av sitt ställföreträdarskap. Detta uppnås genom att ha kompetenta ställföreträdare, en aktiv handläggning och tillsyn samt tydlighet kring de olika rollerna. Handläggning och beslutsfattande ska utföras med förankring i aktuella lagar.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden noterar Länsstyrelsens protokoll avseende inspektion av överförmyndarnämnden för verksamhetsåret 2020.

Bilagor

Protokoll från inspektion av överförmyndarnämnden i Alingsås kommun, 2022-05-04

Beslutet ska skickas till
Överförmyndarsamverkan

Cecilia Knutsson
Stabschef

Linda Silander
Enhetschef

Cecilia Knutsson, Godkännare tjänsteskrivelse, 2022-05-06